

Rola i zadania TGE S.A. na rynku białych certyfikatów

Jacek Brandt

Towarowa Giełda Energii S.A.

Targi Energii

Jachranka, 22-23.10.2009

Towarowa Giełda Energii SA

TGE – rola giełdy zapisana w ustawie

Zgodnie z **projektem ustawy o efektywności energetycznej z dnia 16 lipca 2009** rejestr świadectw efektywności energetycznej (czyli „białych certyfikatów”) prowadzi podmiot prowadzący giełdę towarową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 roku o giełdach towarowych i organizujący na tej giełdzie obrót prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw efektywności energetycznej.

Dlaczego obrót prawami majątkowymi na giełdzie?

- ✓ Stworzenie odpowiedniego systemu notującego **nie wymaga nakładów finansowych** – bo taki system już istnieje.
- ✓ Dzięki funkcjonującym Rejestrom do praw majątkowych dla energii wyprodukowanej w OZE i Kogeneracji **koszt przygotowania rejestru dla „białych certyfikatów” będzie pomijalny**.
- ✓ Kumulacja podaży i popytu w jednym miejscu pozwala wyznaczyć **rynkowe indeksy cenowe**, które wraz z indeksami na cenę energii elektrycznej byłyby pomocne w podejmowaniu decyzji w zakresie przedsięwzięć zwiększających efektywność.
- ✓ Wewnętrzne regulacje TGE i zewnętrzny nadzór KNF zapewniają **transparentność systemu i bezpieczeństwo obrotu**.

Fundamenty systemu BC – krótkie przypomnienie (1)

1/

BC wydawane za inwestycje nakierowane na:

- ✓ zmniejszenie zużycia energii
- ✓ zwiększenie sprawności wytwarzania energii elektrycznej i ciepła
- ✓ ograniczenie strat w przesyłach i dystrybucji en.el. i ciepła

2/

Certyfikaty konwertowane na Prawa Majątkowe zbywane na TGE lub w transakcjach OTC rejestrowanych przez TGE.

Fundamenty systemu BC – krótkie przypomnienie (2)

3/

Obowiązek uzyskania i umorzenia „białych certyfikatów” lub uiszczenia opłaty zastępczej nałożony na podmioty zajmujące się sprzedażą energii elektrycznej, ciepła lub gazu odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci na terytorium RP

4/

Katalog inwestycji pro-efektywnościowych określony w ustawie.

5/

Obowiązkowy audyt.

6/

Certyfikaty efektywności przyznawane w drodze przetargu.

7/

Przetarg ogłaszany, organizowany i przeprowadzany przez Prezesa URE.

Przetarg na BC – krótkie przypomnienie (1)

- 1/ Ogłaszany i przeprowadzany przynajmniej raz w roku, oddzielnie dla trzech kategorii przedsięwzięć proefektywnościowych.
- 2/ Oszczędność na poziomie średnio 20 toe/rok jako minimalna granica uczestniczenia przedsięwzięcia w przetargu.
- 3/ Tylko przedsięwzięcia zakończone po 31 grudnia 2007 r., które nie uzyskały dofinansowania z UE ani preferencyjnych kredytów na podstawie ustawy o wsparciu termomodernizacji i remontów z 21 listopada 2008 r.

Przetarg na BC – krótkie przypomnienie (2)

4/

Wygrywają te podmioty, które zadeklarowały efekt energetyczny (Φ) zawierający się w przedziale:

$$(t * \Phi_{\text{śr}} ; \Phi_{\text{max}})$$

gdzie:

t – współczynnik akceptacji ofert, określany przez Prezesa URE najpóźniej w dniu ogłoszenia przetargu

Φ_{max} – największy zadeklarowany w przetargu efekt energetyczny

$\Phi_{\text{śr}}$ – średnia z efektów energetycznych zadeklarowanych w danym przetargu ważona ilością energii zaoszczędzonej przez poszczególne zgłoszone przedsięwzięcia w łącznej ilości energii zaoszczędzonej przez wszystkie zgłoszone przedsięwzięcia.

Wydawanie „białych certyfikatów”

1/

„Białe certyfikaty” są wydawane po zgłoszeniu do Prezesa URE informacji o zakończeniu przedsięwzięcia wraz z audytem powykonawczym (maks. czas zgłoszenia to 14 dni, jeżeli brak zawiadomienia to zakaz uczestniczenia w kolejnych przetargach w okresie 5 lat).

2/

W terminie 7 dni po otrzymaniu deklaracji o zakończeniu realizacji przedsięwzięcia Prezes URE przekazuje do TGE informacje o zakończeniu przedsięwzięcia wraz z pozytywnym wynikiem audytu i ilości przyznanych BC.

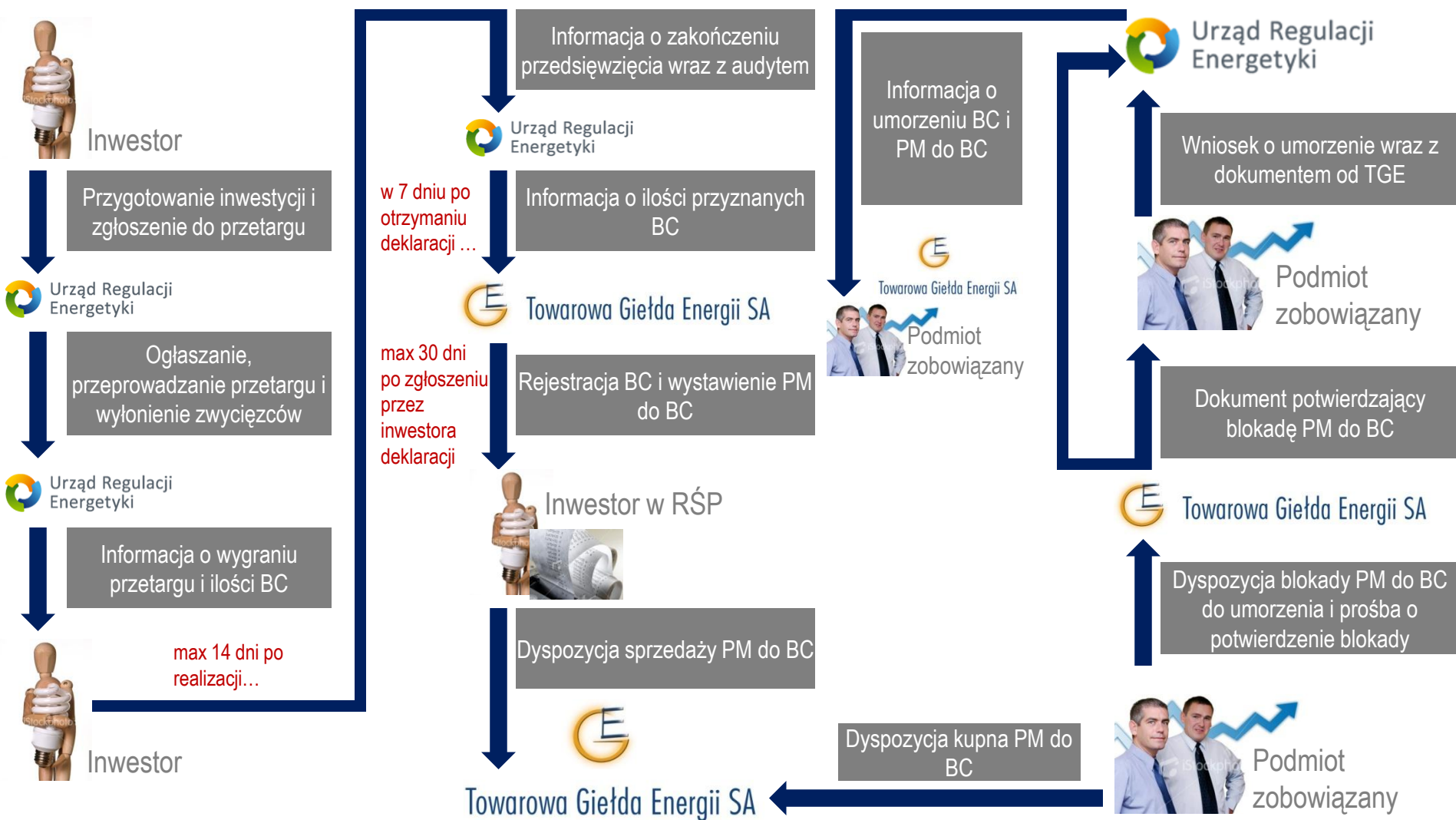
3/

BC zapisywane są na koncie ewidencyjnym podmiotu w RŚP nie wcześniej niż 30 dni po zgłoszeniu przez podmiot do Prezesa URE informacji o zakończeniu realizacji przedsięwzięcia.

4/

Prawa majątkowe do BC powstają wraz zapisaniem BC na koncie ewidencyjnym podmiotu w RŚP.

W pigułce - przetarg, wydanie BC, handel i umorzenie

Zakres działania Rejestru BC

Rejestracja Członków;

Rejestracja „białych certyfikatów” i wynikających z nich praw majątkowych;

Ewidencjonowanie transakcji kupna/sprzedaży praw majątkowych;

Umarzanie „białych certyfikatów” i wynikających z nich praw majątkowych;

Wystawianie Członkom rejestru dokumentów potwierdzających stan posiadania praw majątkowych, przeznaczonych do umorzenia.

Prowadzenie rejestru BC (1)

TGE jest zobowiązana prowadzić rejestr „białych certyfikatów” w sposób zapewniający:

- identyfikację podmiotów, którym przysługują prawa majątkowe wynikające z „białych certyfikatów”;

- identyfikację przysługujących praw majątkowych wynikających z „białych certyfikatów” oraz odpowiadającej tym prawom ilości zaoszczędzonej energii;

- zgodność ilości energii objętej zarejestrowanymi „białymi certyfikatami” z ilością energii odpowiadającą prawom majątkowym wynikającym z tych certyfikatów.

Prowadzenie rejestru BC (2)

Ewidencja BC i wynikających z nich Praw Majątkowych prowadzona będzie ilościowo z dokładnością do 1 toe, zgodnie z następującymi zasadami:

- ✓ podwójnego zapisu
- ✓ odrębnej rejestracji praw majątkowych
- ✓ uwzględniania typów uczestnictwa
- ✓ zupełności
- ✓ rzetelności
- ✓ przejrzystości

Jeden certyfikat może opiewać na duży wolumen zaoszczędzonej energii jednak 1 prawo majątkowe odpowiada zawsze wolumenowi 1 toe.

Prawa majątkowe mają jedynie formę zdematerializowaną, której dowodem jest zapis elektroniczny w systemie ewidencyjnym rejestru.

Kto może zostać członkiem rejestru BC?

- Podmioty uprawnione do otrzymywania „białych certyfikatów” (inwestorzy - zwycięzcy przetargów)
- Podmioty zobowiązane do nabywania „białych certyfikatów”
- Podmioty uprawnione do pośredniczenia w zawieraniu transakcji w obrocie prawami majątkowymi (domy maklerskie i towarowe domy maklerskie)
- Podmioty nabywające prawa majątkowe w celach handlowych

Jak zostać członkiem rejestru BC ?

KROK 1.

Zapoznać się z regulaminem rejestru.

KROK 2.

Wypełnić wniosek i dołączyć do wniosku wymienione poniżej załączniki (kopia poświadczona za zgodność):

A. Dokumenty identyfikacyjne Wnioskodawcy:

- aktualny odpis z właściwego rejestru Wnioskodawcy, dokument potwierdzający nadanie numeru NIP oraz numeru REGON,

B. Lista członków Zarządu Wnioskodawcy wraz z wzorami podpisów tych osób.

C. Dane osób upoważnionych do reprezentowania Wnioskodawcy w kontaktach z Giełdą wraz z wzorami podpisów, numerami telefonów i adresami poczty elektronicznej oraz pełnomocnictwem dla tych osób do reprezentowania Wnioskodawcy (W przypadku wyznaczenia do tej funkcji osób innych niż wymienione w pkt. B).

KROK 3.

Przesłać komplet dokumentów na adres TGE S.A.

WAŻNE !

Członkostwo w rejestrze BC nie oznacza członkostwa w RPM. Jak zostać członkiem Rynku Praw Majątkowych - jest opisane w następnej części.

Rynek Praw Majątkowych – miejsce handlu BC (1)

Rynek Praw Majątkowych prowadzi giełda towarowa w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych.

TGE S.A. jest wyłącznie organizatorem rynku, **nie zajmuje się obrotem obrotem prawami majątkowymi**, jest natomiast stroną transakcji ze względu na anonimowość obrotu giełdowego (oraz podatek VAT)

Rynek Praw Majątkowych – miejsce handlu BC (2)

Prawa majątkowe jako towar giełdowy notowane będą na TGE na odpowiednio do tego celu przygotowanym rynku praw majątkowych.

Obrót prawami majątkowymi odbywać się będzie na:

- ✓ rynku giełdowym w trakcie trwania sesji:
 - notowania w formie fixingu
 - notowania w formie notowań ciągłych

Towarowa Giełda Energii publikuje indeksy giełdowe.

- ✓ poza giełdą w formie transakcji OTC – z obowiązkiem rejestracji transakcji.

Krótką specyfikacja praw majątkowych do BC

Jednostka notowania : 1 prawo majątkowe

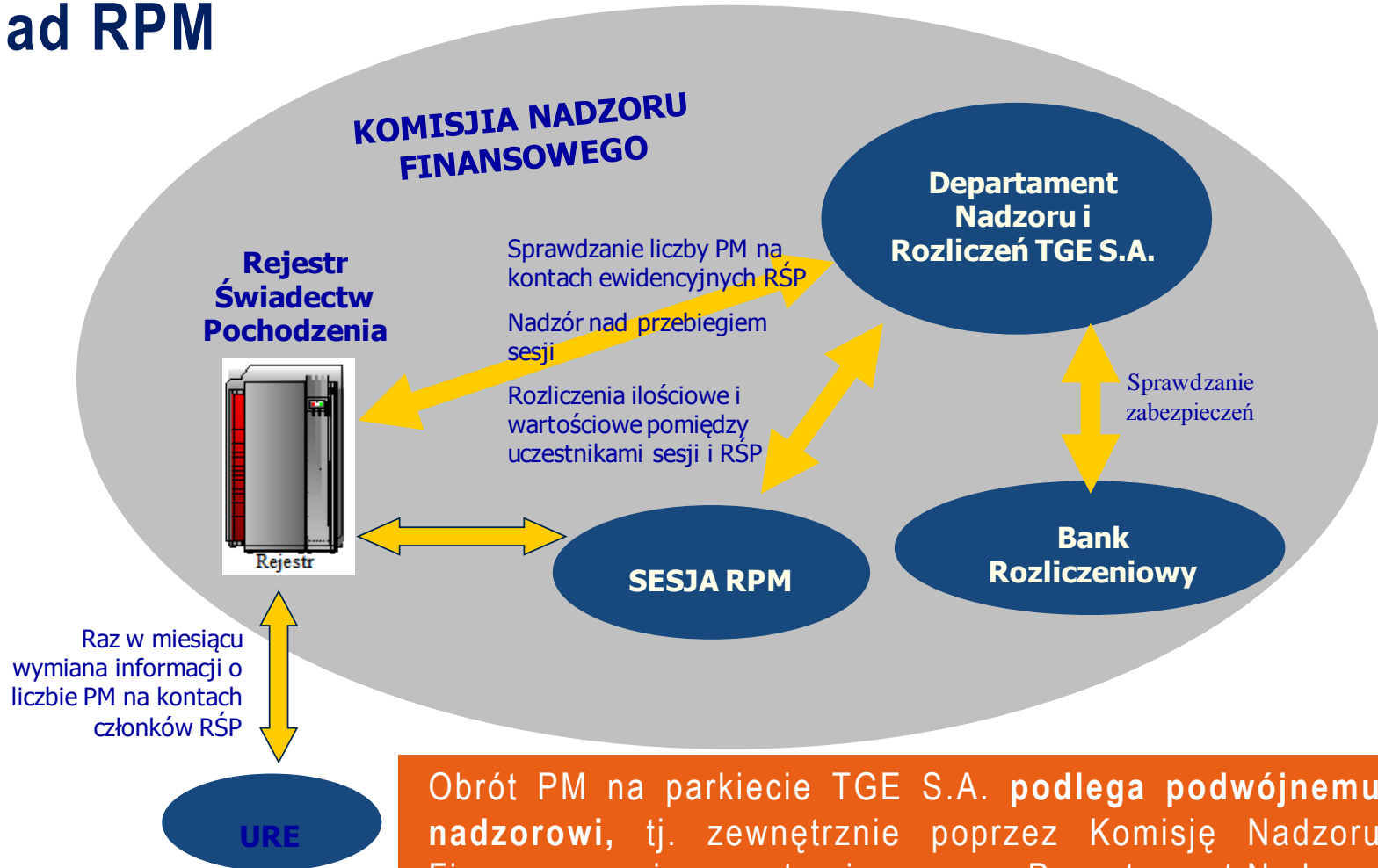
Kurs : wyrażony z dokładnością do 0,01 PLN/1toe

Nominał : 1 prawo majątkowe odpowiada 1 toe zaoszczędzonej energii wynikającej z „białych certyfikatów” zarejestrowanych w rejestrze

Wartość : kurs x nominał

Nadzór nad RPM

Obrót PM na parkiecie TGE S.A. podlega podwójnemu nadzorowi, tj. zewnątrz przez Komisję Nadzoru Finansowego i wewnątrz przez Departament Nadzoru i Rozliczeń. Stan PM na kontach uczestników w rejestrze jest kontrolowany w cyklu miesięcznym przez Urząd Regulacji Energetyki.

Członkostwo w TGE w zakresie RPM

Bezpośrednie członkostwo

Po spełnieniu wszystkich wymogów związanych z bezpośrednim członkostwem

Udział w rynku za pośrednictwem Domu Maklerskiego

Poprzez dom maklerski, który jest członkiem TGE w zakresie danego rynku

Wymagania związane z bezpośrednim członkostwem w TGE w zakresie RPM

Wymagania Prawne

- Zatrudnienie licencjonowanego maklera giełd towarowych
- Uzyskanie zgody KNF na prowadzenie rachunków towarów giełdowych
- Członkostwo w RŚP

Wymagania Techniczne

- Dostęp do internetu, PC, przeglądarka internetowa;

Wymagania Finansowe

- Otwarty rachunek w Banku Rozliczeniowym oraz: depozyt gotówkowy, linia kredytowa lub gwarancja bankowa na dokonywane zakupy;

Umowa

- Uchwała zarządu TGE dopuszczająca do działania na RPM.

Bezpośrednie członkostwo – co należy zrobić ?

KROK 1.

Zatrudnienie licencjonowanego przez KNF maklera giełd towarowych.

KROK 2.

Uzyskanie członkostwa w Rejestrze BC

KROK 3.

Wystąpienie do TGE z wnioskiem o wystawienie promesy dla KNF (wzór wniosku dostępny na stronie TGE: www.tge.pl w zakładce członkostwo).

KROK 4.

Wystąpienie do KNF z wnioskiem o zezwolenie na prowadzenie rachunków (RPM) towarów giełdowych.

KROK 5.

Przekazanie do TGE wniosku o członkostwo na rynku (RPM) ze wszystkimi wymaganymi dokumentami (m.in. zezwoleniem KNF i kopią licencji zatrudnionego maklera) – (pełen wykaz wymaganych dokumentów dostępny na stronie internetowej TGE: www.tge.pl w zakładce członkostwo).

Uczestnictwo w RPM za pośrednictwem Domu Maklerskiego – co należy zrobić ?

KROK 1.

Uzyskanie członkostwa w danym Rejestrze Świadczeń Pochodzenia.

KROK 2.

Zawarcie umowy z domem maklerskim, który jest członkiem rynku RPM (aktualnie cztery domy maklerskie).

Udział domów maklerskich w obrotach na RPM przekracza 50 %

Domy maklerskie działające na TGE w zakresie RPM według kolejności przystąpienia:

DM Noble Securities S.A. (dawniej DM Polonia NET S.A.)

DM BOŚ S.A.

DM Penetrator S.A.

DM Amer Brokers S.A.

Dziękuję z uwagę

Towarowa Giełda Energii SA

www.tge.pl